

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 к 2/2021
23.06.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Бата Цветковић, у предмету предлагача - окривљеног АА, одлучујући о жалби старатеља предлагача ББ, из ..., улица ..., изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 к-По1 1/21 од 08.04.2021. године, у предмету заштите права на суђење у разумном року, након спроведеног испитног поступка, донео је дана 23.06.2021. године

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ жалба старатеља предлагача АА – ББ и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Апелационог суда у Београду Р4 к-По1 1/21 од 08.04.2021. године.

Образложење

Предлагач је дана 18.05.2021. године поднео Врховном касационом суду, преко Апелационог суда у Београду, жалбу против решења Апелационог суда у Београду Р4 к-По1 1/21 од 08.04.2021. године, којим је одбијен приговор ради убрзања поступка у предмету Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1.По1.бр. 16/19, као неоснован. У жалби је наведено да се иста подноси из свих законом предвиђених разлога, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји жалбу и преиначи побијано решење тако што ће утврдити да је у односу на предлагача повређено право на суђење у разумном року или исто укине и предмет врати Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање.

Одлучујући о жалби на основу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ бр. 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ бр. 25/82, „Службени гласник РС“ бр. 6/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом одредбе члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, са изменама) и закључио да је жалба неоснована.

О жалби је одлучивао судија одређен Годишњим распоредом послова у суду у смислу одредбе члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, којом одредбом је предвиђено да председник непосредно вишег суда може Годишњим распоредом послова да одреди једног судију или више судија да, поред њега, воде поступак и одлучују по жалбама.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према стању у списима, оптужница ОЈТ у Београду – Специјалног тужилаштва КТС.бр. 11/06 од 07.12.2006. године подигнута је против двадесеторо окривљених, поред осталог и окривљеног АА, овде предлагача. Само окривљеном АА, овде предлагачу, оптужницом ОЈТ у Београду – Специјалног тужилаштва Кт.С.бр. 11/06 од 07.12.2007. године измењеној дана 30.01.2009. године стављено је на терет извршење кривичног дела злочиначко удруживање из члана 346. став 1. КЗ, три кривична дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, седамнаест кривичних дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1 КЗ у вези члана 33. КЗ, једно кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, два кривична дела превара у покушају из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 30. став 1. КЗ, шест кривичних дела давање мита из члана 368. став 5. у вези става 1. КЗ и двадесет седам кривичних дела давање мита из члана 368. став 1. КЗ.

У овој кривичноправној ствари Окружни суд у Београду, Посебно одељење, донео је пресуду К.П. 17/06 дана 03.03.2009. године која је пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1.По1 бр. 13/10 од 20.10.2010. године потврђена у ослобађајућем делу, док је у осуђујућем делу укинута и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку, Виши суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, донео је пресуду К.По1 бр. 56/11 од 15.04.2015. године која је пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 По1 5/16 од 22.04.2016. године преиначена и која је у односу на већину окривљених који су обухваћени првобитном оптужницом постала правноснажна. Међутим, у односу на предлагача АА, поступак није могао бити окончан доношењем пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 По1 5/16 од 22.04.2016. године, обзиром да је у односу на овог окривљеног решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кпо1 56/11 од 12.06.2014. године, поступак раздвојен.

Након што је у односу на окривљеног АА, поступак раздвојен исти је настављен пред Вишим судом у Београду под бројем К.По1 бр. 57/16, а касније под бројем Кпо1 бр. 106/18. Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење К.По1 бр. 57/16 од 09.06.2017. године према окривљеном АА је одређен притвор и наређено издавање потернице. Као разлог за доношење овакве одлуке Виши суд у Београду у образложењу свог решења наводи да окривљени АА није приступио на главни претрес дана 26.04.2017. године, иако је био уредно позван, па је издата наредба за његово довођење на следећи главни претрес заказан за 09.06.2017. године. Како окривљени није доведен на претрес дана 09.06.2017. године, то је суд донео одлуку да се према окривљеном одреди притвор, а из извештаја МУП РС ПС Обреновац од 09.06.2017. године о поступању по наредби суда за довођење окривљеног АА је утврђено да није пронађен на адреси пребивалишта, а да је супруга окривљеног саопштила полицијским службеницима да се окривљени налази у Београду на лекарском прегледу.

Након што је решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење К По1 бр. 56/11 од 12.06.2014. године према окривљеном АА раздвојен кривични поступак, који се налазио у фази изношења завршних речи, главни претрес је заказан укупно седамнаест пута од чега је окривљени дошао на главни претрес само дана 11.09.2014. године, 10.11.2014. године и 22.12.2014. године, и то када је била у току обустава рада адвоката, па је главни претрес морао бити одложен због недоласка бранилаца. На

остале главне претресе, иако уредно позван, окривљени није дошао, сваки пут због здравствених разлога, стим што је готово сваки пут здравствени разлог наступао дан уочи заказаног главног претреса или тог самог дана. При томе, током трајања овог кривичног поступка обављена су бројна медицинска вештачења окривљеног на околност његове способности да приступи на главни претрес и да учествује у кривичном постуку и то 13.06.2007. године, 05.12.2007. године, 23.05.2008. године, 27.11.2008. године, 19.04.2012. године и 23.04.2012. године, 14.10.2014. године, 22.06.2015. године и допунско вештачење од 09.11.2015. године. Из свих налаза и мишљења (осим налаза и мишљења Војномедицинске академије) произилази да је окривљени способан да приступи на главни претрес и да учествује у кривичном поступку. Из наведених разлога суд је на крају поверио вештачење судско-психијатријском одбору Медицинског факултета универзитета у Београду, а из њиховог мишљења од 07.02.2017. године произилази да је окривљени способан да приступи на главни претрес и да учествује у кривичном поступку.

Ожалбеним решењем одбијен је приговор предлагача ради убрзања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Кж1.По1. бр. 16/19 као неоснован, са образложењем да у конкретном предмету није било неоправданог дужег периода неактивности у раду суда, будући да из списка произилази да је одмах након укидања ванредног стања и успостављања редовног режима рада 11. маја, судија известилац наредбом од 14.05.2020. године заказао претрес за 12.06.2020. године, те 30.06.2020. године, донео наредбу којом је одређено ново судско психијатријско вештачење окривљеног АА. По ставу Апелационог суда понашање странака пред судом, те исказана ажурност суда која се огледа у организованом поступању, како при заказивању јавне седнице, тако и претреса и предузимања свих неопходних радњи у циљу што бржег окончања поступка, према налажењу и овог суда, у конкретном случају није повређено право предлагача на суђење у разумном року, из којих разлога је Апелациони суд у Београду правилно одбио приговор старатеља предлагача -ББ као неоснован.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да се при одлучивању о правним средствима којим се штити право на суђење у разумном року уважавају све околности предметног суђења, пре свега, сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значаја предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Имајући у виду све чињенице и околности овога случаја, по налажењу Врховног касационог суда, правилно је поступио Апелациони суд у Београду када је одбио приговор предлагача ради убрзања поступка у предмету тог суда Кж1.По1.бр. 16/19. Предлагач је у приговору указивао само на дуго трајање поступка пред Апелационим судом у Београду, који је започео дана 03.07.2019. године, када је том суду достављен спис Вишег суда у Београду, Посебно одељење Кпо1 бр. 106/18 ради одлучивања о изјављеним жалбама против пресуде Вишег суда у Београду, Посебног одељења за организовани криминал Кпо1 бр. 106/18 од 22.01.2019. године. Међутим, како се у жалби предлагача указује да се у складу са Законом о заштити права на суђење у разумном року треба посматрати цео поступак, овај суд је одлучујући по жалби имао у

виду целокупан кривични поступак који се води против окривљеног АА, те је у односу на целокупан кривични поступак, а не само на поступак пред жалбеним судом нашао да је жалба неоснована, да предлагачу није повређено право на суђење у разумном року, као и да суд није био неактиван и да није дошло до дужег трајања поступка, који би се евентуално огледао у неактивности и неефикасности суда.

По налажењу Врховног касационог суда, неспорно је да се приликом оцене да ли је конкретан кривични поступак вођен у разумном року или не, треба узети у обзир целокупан период трајања поступка почев од од 07.12.2006. године, када је подигнута оптужница, те да кривични поступак у овој кривичноправној ствари још није окончан, али оно што је евидентно према стању у списима, то је да је поступак покренут против великог броја окривљених, за велики број кривичних дела, која су окривљенима стављена на терет, у конкретном случају и окривљеном АА, да су судови требали да расправе и оцене низ сложених чињеничних питања и спроведу обиман доказни поступак, да је било потребно извести више вештачења и саслушати већи број лица. Међутим, као основни разлог, по ставу овог суда, који је допринео дужини трајања овог поступка је управо понашање самог окривљеног АА, овде предлагача, који је током целог кривичног поступка који се води против њега очигледно допринио одлагању и дужем трајању кривичног поступка, а при томе се не може приметити да нижестепени судови нису користили све процесне могућности за заказивање и одржавање главног претреса, напротив, може се закључити да су водили довољно рачуна о процесној дисциплини странака, имајући у виду све процесне радње које су предузели како првостепени суд, тако и другостепени суд.

Наведено потврђује и чињеница да је од раздвајања кривичног поступка дана 12.06.2014. године и то у фази изношења завршних речи, окривљени АА дошао на главни претрес само када је знао да исти неће бити одржан због недоласка бранилаца, будући да је тада у току била обустава рада адвоката. У преосталим случајевима, окривљени због здравствених разлога није дошао на претресе. При томе, у списима предмета се налази и документација из које призилази да је окривљени током 2014. и током 2015. године учествовао у управним поступцима у вези са изградњом грађевинских објеката у Београду, чији је он инвеститор. На описани начин, окривљени АА је очигледно допринио дугом трајању овог кривичног поступка. Такође, овај суд је ценио и чињеница да је након лишења слободе окривљеног АА, овде предлагача, дана 20.11.2018. године по решењу Вишег суда у Београду К-По1 бр. 57/16 од 09.06.2017. године донета неправноснажна пресуда Вишег суда у Београду КПо1 бр. 106/18 дана 22.01.2019. године, из чега произилази да је првостепени суд у врло кратком року, од када је окривљени постао доступан суду, односно од када је било обезбеђено његово присуство на претресу донео првостепену одлуку, која је тренутно у поступку по жалби пред Апелационим судом у Београду.

При томе, мора се имати у виду и да је рад судова за време ванредног стања редукован на тај начин што су се, у складу са Закључком Високог савета судства бр. 119-05-132/2020-1 од 18.03.2020. године, одржавала само суђења која не трпе одлагања у предметима у кривичној и грађанској материји који су таксативно наведени у Закључку, па се непоступање суда у том периоду може сматрати оправданим.

Због свега изложеног, Врховни касациони суд је оценио да је жалба неоснована, па је применом члана 18. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одлучио као у диспозитиву решења.

**Судија
Бата Цветковић, с.р.**

Поука о правном леку:

Против овог решења није дозвољена жалба
у смислу члана 21. Закона о заштити права
на суђење у разумном року

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић